

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 40. Den 1ste October 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Mourad.
Etatsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Under 23 Septbr. d. A. er, igjennem Rentekammeret, udfærdiget en Forordning angaaende en Forandring med Kornskatsspengene af Kongeriget Danmark for Aaret 1804 og de følgende Aar, indtil videre. Dens Indhold er følgende. Ligesom Hs. Majestæt, da Forordningen af 24 August 1791 ophævede indtil videre Kornskattens Ydelse in natura, dermed fornemmeligen havde til Hensigt at befrie Landmanden for de Besværligheder, som i adskillige Henseender med denne Natural-Leverance vare forbundne, saaledes troede Allerhøiestsamme og, at den kongelige Kasse ved de, i Stedet for samme, paa-
budne Kornskatspenge, 1 Rdlr. 1 Mk. 4 Sk. af hver
Lønde

Tønde Hartkorn Ager og Eng, og 3 Mk. 10 Sk. af hver Tønde Hartkorn Skov- og Møllestyld, vilde sættes i Stand til at afholde Beføstningerne paa de til den kongelige Tjeneste fornødne Qvantiteter Kornvares Indkjøb. Men i de senere Tider, efter at Kornpriserne mærkeligen ere stegne, have disse Beføstninger, til betydeligt Tab for Kongens Kasse, langt oversteget Kornskatpengenes Værd. Da nu denne formedelst Kornpriserne's Foranderlighed jævnlig vil være udsat for sligt Tab, har Hs. Majestæt taget under Overveielse, hvorledes en saadan Forandring med Kornskatpengene kunde være at anordne, at den kongelige Kasse, endskjøndt Kornskatten ikke ydes in natura, kan sikkes for Tab, og Yderne dog ikke svare mere, end hvad de fra Begyndelsen efter Hensigten med Kornskattens Paabud have skullet yde. Kongens Villie og Befaling er derfor: at Kornskatten ei længere skal erlægges med forbemaalrede ved Forordningen af 24 August 1791 paabudne Kornskatpenge. Derimod befales: at for tilstundende Aar 1804. og siden aarligt, indtil Hs. Majestæt anderledes derom tilfiger, skulle vel de til kongelig Tjeneste sædvanlig fornedne Qvantiteter Kornvare af Rentekammeret, ligesom hidtil, enten ved Licitation eller ved Accorder foranstaltet indkjøbte, men Beføstningerne paa Indkjøbet repareres til Udredelse af det contribuierende Hartkorn i Danmark saaledes, at af Skov- og Møllestylds Hart-

Hartkorn svares halvt saa meget, som af Ager og Engs Hartkorn. Dog skal, efter det Forhold, som for Kornfattens Udskrivning for Aaret 1792 sandt Sted, de Kornvare, hvis Anskaffelses Bekostninger reparerer paa Hartkornet, ikke i noget Aar udgjøre saa stort et Quantum, at de, beregnede i Penge, overgaae 4 Mk. 12 Sk. for hver Tønde Ager og Engs, og 2 Mk. 6 Sk. for hver Tønde Skov. og Møllekylds Hartkorn, naar Råg og Erter ansættes til 2 Rd., Byg til 1 Rd. 3 Mk., og Havre til 5 Mk. pr. Tønde. Hvormegit der saaledes efter Repartitionen bliver at betale pr. Tønde Hartkorn, skal aarligt af Rentekammeret ved en Placat blive bekendtgjort. Men, da Repartitionen ikke for noget Aar kan skee, førend alle de for samme Aar til kongelig Tjeneste fornødne Kornvare ere indkjøbte, saa vil Hs. Majestæt, paa det at den kongelige Kasse ikke skal staae i Forfald for Bekostningerne paa de af bemældte Kornvares Anskaffelse, som hvert Efteraar maae indkjebes, at Yderne skulle, til Afdrag paa Skattens fulde Beløb, med dette og siden med hvert Aars October Kvartals Skatter erlægge forud af hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 5 Mk., og af hver Tønde Hartkorn Skov. og Møllekyld 2 Mk. 8 Sk., der, ligesom i sin Tid Skattens øvrige Beløb, betales paa Amtstuerne.

Under 17 f. M. er, igjennem den holsteenske Regjering i Glückstadt, udsærdiget et Intimatum for Hertugdømmet Holsteen, Herskabet Pinneberg, Grevskabet Ranzau og Staden Altona, hvorved bekendtgjøres, at, da de Marsager ere ophørte, som gjorde det under 1ste Juli d. A. udstedte Forbud mod Udførsel af Havre nødvendigt, har det behaget Hs. Majestæt herved igjen at ophæve dette Forbud. En Placat af samme Indhold er, under 16 d. M., udsærdiget fra Overretten i Wotterff, for Hertugdømmet Schlesvig.

Under samme Datum er, igjennem den holsteenske Regjering i Glückstadt, udsærdiget en Circulair-Foranstaltning til samtlige Øvrigheder paa Landet i Hertugdømmet Holsteen, Herskabet Pinneberg og Grevskabet Ranzau, angaaende de udskevne Artillerie-Rudske og Heste. Dens Indhold er følgende. Da de i Foraaret dette Aar i disse Landes Amter, Landskaber og Koeger, ligesom ogsaa i de klosterlige og adelige Districter udskevne Artillerie-Rudske og Heste for nærværende Tid ei længere gjøres fornødne, har det behaget Hs. Majestæt igjen at befrie fornævnte Districter fra den Forpligtelse, længere at holde disse udskevne Rudske og Heste i Beredskab; hvorved Hs. Majestæt tillige har tilkjendegivet fornævnte Districters Øvrigheder og Undersaatter, at, dersom en lignende Udskrivning i Fremtiden

den

den skalde atter blive nødvendig, der da skal tages billigt Hensyn paa de Amters, Landskaber og Districter, som i nærværende Aar have leveret deres Contingent af Rudske og Heste, og de nødvendige Rudskes og Hestes Leverage først forlanges af de Districter, som dette Aar have været fritagne derved. Under samme Datum er en Foranstaltning af samme Indhold udfærdiget, for Hertugdømmet Schlesvig, fra Overretten i Gottorff.

Under 30 s. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Rescript til den constituerede Biskop over Fyens Stift, af følgende Indhold. Hs. Majestæt har ladet sig foredrage de til Cancelliet af forrige Biskop over Fyens Stift, afg. Doctor Bloch, afgivne Betænkninger og Oplysninger, betræffende residerende Capellaniers Nedlæggelse i Fyens, samt Lollands og Falsters Stifter; og, da Allerhøistamme har fundet, at disse geistlige Embeder, med Hensyn til Folkemængden, paa nogle Steder, som undværlige, kunne nedlægges, samt, da Skolevæsenet, ved deres Nedlæggelse, kan erholde betydelige Hjælpekilder til dets Opkomst, derved at disse Embeders faste Indkomster anvendes til Sammes Forbedring, og Menigheden tillige kan lettes for den Byrde, som Erlæggelse af Offer og Accidentser til flere geistlige Embedsmænd medfører: saa vil Hs. Majestæt

Majestæt, i Betragtning heraf, samt efter de i øvrigt foredragne Omstændigheder, have anordnet og fastsat:

I. I Henseende til de i Kjøbstæd Menighederne værende residerende Capellanier, hvormed ikke ere forenede Annexer:

A) at de residerende Capellanier ved Frue og St. Hans Menigheder i Odense, saa og i Nyeborg, ved Nicolai Menighed i Svendborg, samt i Nordborg og Hæreskøbing, skulle, ved indtræffende Vacancer, nedlægges, og de, disse Embeder tillagte, visse Indkomster, tilflyde Skolevæsenet i de vedkommende Sogne; dog saaledes:

a) at nu værende Sognepræst ved Frue Menighed i Odense maa, for sin Embedstid, tillægges den $\frac{1}{3}$ Deel af Accidentserne, som hidtil er svaret til Capellanen, som og Capellaniets Jordskyldspenge og Renten af den Capital, som Capellangaarden ved Salg vil udbringe, men at de 2 sidstnævnte Indtægtsposter ved hans Afgang skulle tilfalde Skolevæsenet;

b) at Højbye Sogn, efter Capellaniets Ophævelse ved St. Hans Kirke i Odense, skal henlægges, som Annex, til Nørre-Lyndelse Sognekald, og Præsten heraf oppebære Præstetienden og andre præstelige Rettigheder, men at Sognets Kongetiende tilligemed den beneficerede Gaard af Hørt-

forn

forn 4 Edr., 1 Skp., 3 Fdr., 2 Alb., henfalder til Skolevæsenet;

- c) at nu værende Sognepræst i Nyeborg maa, for sin Embedstid, efter Capellaniets Ophævelse, nyde den Capellanen af Kirkens Midler tillagte Løn, 100 Rdlr., imod at afholde den paa Capellaniet hvilende Enkepenſion 30 Rdlr., men at, efter Enkens Død, disse 30 Rdlr., og efter nu værende Sognepræsts Afgang fra Embedet, de øvrige 70 Rdlr., skulle falde tilbage til Skolevæsenet;
- d) at nuværende Sognepræst ved Nicolai Menighed i Svendborg maa, efter det residerende Capellanies Ophævelse, for sin Embedstid, oppebære dets visse Indkomster, 74 Rdlr. 5 Mk., men at disse efter hans Afgang fra Embedet, skulle tilflyde Skolevæsenet;
- e) at nu værende Sognepræst i Nordborg, maae, efter Capellaniets Ophævelse, være fritagen for den Afgift, 33 Rdlr., som af Sognekaldet svares til Capellanen, samt desforuden nyde 30 Rdlr. af Capellaniets visse Indkomster, men at disse 30 Rdlr. og det Halve af førstnævnte Afgift, efter hans Afgang fra Embedet, skulle tilfalde Skolevæsenet;
- f) at de, det residerende Capellanie i Træskjølbing tillagte, visse Indkomster maae, efter dets Ophævelse, henlægges til Sognekaldet, i Betragtning

ning af dette Embeds ringe Indkomster og Skolevæsenets gode Indtægtskilber sammesteds.

B) at Aftenfungen i disse Menigheder, efter de residerende Capellaniers Nedlæggelse, skal ophøre og Catechisation anstilles i dens Sted af Sognepræsterne, eller i deres Sted af Skolelærerne;

C) at Gudstjenesten i Frue og St. Hans Kirker i Odense, samt i Nyborg, Nordborg og Træskjøbing, efter Capellaniernes Ophævelse, maa fastsættes i Vinterhalvaaret til Kl. 10 og i Sommerhalvaaret til Kl. 9 Formiddag.

2. I Henseende til de residerende Capellanier i Kjøbstæds-Menighederne, hvormed Annexer ere forbundne:

A) at de residerende Capellanier i Assens og Kjerum, i Middelfart og Clausunde, i Kierteminde og Drigstrup, i Bogenfse og Ethousboe, i Faaborg og Diernisse, i Rudkjøbing og Schrobøløff, i Nyestad og Herritsleff, i Marieboe og Hillested, i Nakskov og Branderslev, i Strubekjøbing og Manglebrænde samt i Nyekjøbing og Systoste Menigheder, skulle, ved indtræffende Vacancer, nedlægges, og de, disse Embeder tillagte, visse Indkomster tilflyde Skolevæsenet; dog saaledes:

a) at nu værende Sognepræst i Assens og Kjerum, foruden at nyde Offer, Accidentser og Vietienden af

af Rjerum Sogn, samt at fritages for den til Capellanen hidtil erlagte Betaling, istedet for Besfordring til Annexet, maa af Capellaniets faste Indkomster, efter dets Ophævelse, tillægges 50 Rdlr. aarligt, men at disse 50 Rdlr., efter hans Afgang fra Embedet, skulle hjemfalde til Skolevæsenet;

b) at nu værende Sognepræst for Middelfart og Clauslunde maa, foruden at nyde Offer og Accidenter af Annexet, og Indkomsterne af en, Capellaniet skjænket, Gaard i Middelfart, samt af en, samme Embede ligeledes skjænket, Jordlod paa Byens Mark, for sin Embedstid tillægges Indkomsterne af Jordegodsset, 10 Rdlr. 2 Mk., samt desuden 40 Rdlr. af Capellaniers Indkomster, men at disse 2 sidste Poster, efter hans Afgang fra Embedet, skulle tilfalde Skolevæsenet;

c) at nu værende Sognepræster i Rjerteminde og Drigstrup, i Bogense og Schousbye, samt i Rudskjøbing og Schrobøløff, maae, i deres Embedstid, være fritagne for at svare den til Capellanerne forhen erlagte Løn, men at de efterfølgende Præster skulle svare heraf det Halve til Skolevæsenet;

d) at nu værende Sognepræst i Faaborg og Diersnisse maa, foruden at fritages for at svare den Capellanen af Sognekaldet tillagte Løn, for sin

Em.

Embedstid, efter de oplyste Omstændigheder, tillægges samtlige det residerende Capellanies øvrige visse Indkomster paa 30 Rdlr. nær, men at disse Indkomster tilligemed det Halve af den ovennævnte Løn, efter hans Afgang fra Embedet, skulle falde tilbage til Skolevæsenet;

e) at nuværende Sognepræst for Nyested og Herritslew maa frietages for at svare den til Capellanen erlagte Løn, og desuden tillægges den Capellanen forundte Indtægt af Kirken, Refusion af Tegholms Gaarden og Jordleien, i alt 43 Rdlr., men at disse 43 Rdlr. tilligemed det Halve af ovennævnte Løn, efter hans Afgang fra Embedet, skulle tilfalde Skolevæsenet;

f) at nu værende Sognepræst for Marieboe og Hillested Menigheder maa, for sin Embedstid, tillægges 120 Rdlr. af Capellaniets faste Indkomster, men at disse 120 Rdlr., efter hans Afgang fra Embedet, skulle hjemfalde til Skolevæsenet;

g) at nu værende Sognepræst i Nakskov og Branderslew, foruden at oppebære Offer og Accidenter af Anneret, maa tillægges den Capellaniet tilkommende $\frac{1}{3}$ Deel af Branderslew Præstegaards Afgift, samt frietages for at udrede den af Sognekaldet tillagte Afgift, men at den ovennævnte Afgift af Branderslew Præstegaard og det Halve

af

af Sognefaldets Udgift til Capellaniet, efter hans Afgang fra Embedet, skal, alde til Skolevæsenet;

h) at nu værende Sognepræst for Stubbeljøbing og Maglebrænde, foruden at tillægges Offer og Accidentser af Maglebrænde Sogn, maa, i sin Embedstid, fritages for den til Capellaniet af Sognefaldet svarende Udgift, men at de efterfølgende Sognepræster skulle svare heraf det Halve til Skolevæsenet;

i) at nu værende Sognepræst i Nyekjøbing og Systoste, foruden at tillægges Offer og Accidentser af Systoste Sogn, maa være fritagen for at svare den Udgift, som af Sognefaldet betales til Capellanen, samt desuden nyde de 15 Rdlr., som Hospitalet aarligt udbetaler til Capellanen, men at det Halve af førstnævnte Udgift, efter hans Afgang fra Embedet, skal overlægges til Skolevæsenet, og Hospitalet da være fritaget for at udrede sidstnævnte Udgift;

B) at Aftenfangen i samtlige disse Kjøbstæder, efter Capellanernes Medlæggelse, skal ophøre, og Catechisation anstilles i dens Sted af Sognepræsterne, eller, i deres Forsald, af Skolelærerne, samt de hidtil i Nyekjøbing Hospital afholdte aarligt 24 Prædikener maae, efter Capellaniets Ophævelse, indskrænkes til een i hver Maaned;

C) at der i disse Kjøbstæds Menigheder, med tilliggende Annexer, maa, efter Capellanernes Ophævelse, afværlæs med første og sidste Prædiken, ligesom paa Landet, undtagen i de 3 Vintermaaneder, da Prædiken stedsse skal holdes i Kjøbstæden Kl. 9 og i Annexet Kl. 12 ;

D) at Sarkjøbing og Maibølle Sogne maae herefter udgjøre 2 Sognekalde, og den residerende Capellan, som nu boer i sidstnævnte Sogn, tillægges Prædicat af Sognepræst i dette Sogn, samt at den Refusion af 100 Rdlr. aarligt, som Capellanen hidtil har svarret til Sarkjøbing Sognekald, maae, naar nu værende Sognepræst i Sarkjøbing er afgaaet fra Embedet, ophøre.

3. I Henseende til de residerende Capellanier paa Landet:

A) at de residerende Capellanier i Wiggersløw og Woslinge, i Dolum og Sanderum, i Brenderup og Dre, i Thorebye, i Østøste, i Stokkemarke, i Riettinge og Bregninge, samt i Hørbeløw og Falqversløw Menigheder skulle, ved indtræffende Vacancer, ophæves, og de, disse Embeder tillagte, visse Indkomster og Eiendomme henlægges til Skolevæsenet; dog at nu værende Sognepræster, efter Capellanernes Ophævelse, maae, i deres Embedstid, være fristagne for de Afgifter, som af Sognekaldene ere erlagte til

til de residerende Capellaner, men at de efterfølgende Sognepræster skulle svare heraf det Halve til Skolevæsenet;

B) at det residerende Capellanie til Nørre Vedbye og Nørre Alslev, som i nu værende Sognepræstes Embedstid, efter den ham forundte Bevilling, skal være ubesat, ogsaa i Fremtiden maa nedlægges, og de efterfølgende Præster paalægges at svare 75 Rdlr. aarligt til Skolevæsenet.

Efter ovenstaaende samt de i denne Tidende foren indførte Reskripter, angaaende residerende Capellaniers Ophævelse, bliver der saaledes i alt, ved indtræfende Vacancer, nedlagt, i Danmark 62, og i Norge 16 residerende Capellanier, og til Skolevæsenets Forbedring vil derved, naar Indkomsterne af de til Skolevæsenet hjemfaldende faste Eiendomme tillige komme under Beregningen, tilveiebringes omtrent 20,000 Rd. aarligt. De vigtigste Fordele, som ved disse Capellaniers Nedlæggelse ville opnaaes, ere især følgende: 1) at den anførte betydelige Indtægt til Skolevæsenets Forbedring tilveiebringes uden Byrde enten for den kongelige Kasse eller Undersaatterne; 2) at 78 overflødige Embeder ophæves, og at altsaa de Subjecter, som ellers ville være blevne ansatte i disse Embeder, kunne anbringes til vigtigere og for Staten gavnligere Sysler, og 3) at ogsaa

Menighederne paa de Steder, hvor de residerende Cappellanier ophæves, ville blive lettede for den Byrde, at erlægge Offer og Accidentser til flere Præster, end Embedets Forretninger fordrer.

Blandede Efterretninger.

Den ved det kongelige Gesandtskab i Berlin attachedede Baron E. Selby er besejlet, at begive sig til Petersborg, for, i Gesandstens Graværelse, at forestaae Forretningerne som Charge d' Affaires. Ligeledes er Kammerjunker J. G. v. Lewetjow besejlet, at begive sig til Berlin, for der ad interim at forestaae Legations-Secretairs Forretningerne.

Den 29 s. M. bleve følgende valgte til Repræsentanter ved den danske og norske Species-Bank:

- Hr. Conferentzraad og General-Procureur Colbjørnsen;
 - Justitsraad og General-Fiskal Skibsted;
 - Agent H. J. Meier;
 - Justitsraad P. J. Obelay.
-

Den 16de Septbr. er det bestemt, at Toldbetjentposten i Hammersund, under Christiansunds Toldsted, herefter indgaaer.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Onsøe Sogneskald i Aggershuus Stift 350 Rdlr.; Torvestad Sogneskald i Chri-

i Christiansands Stift 315 Aldr. 7 Sk.; Sørenskriveriet over Sundhordlehn i søndre Bergenhuus Amt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 30 Septbr. er Cand. Chirurgia og Compagnie-Chirurg ved det hollandske Infanterie-Regiment, M. Petersen, beklippet til Chirurg i Hobroe og Mariager, samt Onsild, Gjerslev og Nørhald Herreder i Randers Amt, Rinds Herred i Viborg Amt og den næstliggende Part af Gislum Herred i Strækning fra Verchenfeld til Wognsild og Gislum inclusive, samt Høllum og Hinsted Herreder i Aalborg Amt; Cand. Theol. M. Plesner confirmeret til Sognepræst for Uldum og Langskou Menigheder i Ribe Stift; Cand. Theol. S. Breder ligeledes til Personels Capellan for Haabel og Tomter Menigheder i Aggershuus Stift.

Under det tydske Cancellie: Den 24 Septbr. er Underrets-Advocat M. Tønsen i Kiel, meddeelt Tilladelse at øve Notarial-Forretninger i Hertugdømmene.

Under Generalitetet: Den 16 Septbr. ere følgende Premier-Lieutenanter af den norske Armee benådede med Capitains Character, nemlig: v. Rasch, af det søndensjældske, v. Grønwald og v. Rodenburg, af det nordensjældske, v. Weitzmann, af det 2det aggershusiske, v. Oppen, v. Seckmann og v. Bruun, af det
telle-

tellemarkſke, v. Lund, af det 1ſte trondhjemſke, v. Tychſen, v. Hegelund og v. Coucheron, af det bergenhufiſke, v. Thøſtrup og v. Hagemann, af det veſterlehnſke Infanterie-Regiment; characteriſeret Second-Lieutenant ved Garniſonen paa Bardøehuus Fæſtning, v. Knudſen, udnævnt til virkelig Premier-Lieutenant; den i Civil-Etaten befordrede Second-Lieutenant v. Jørgens, af det oplandſke Dragon-Regiment, afſtediget af Krigſtjeneften. Den 23de, Regiments-Quartiermeſter og Auditeur ved det ſjællandſke Jæger-Corps, L. E. Switzer, forundt Over-Krigscommiſſairs Character; Organift P. E. Martini, ſom beſørger Commiſſbageriet i Rendsborg, forundt Titel af kongelig Proviantſforvalter.

Under Rentekammeret: Den 23 September er Hørkræmmer T. From, efter Anſøgning, i Naade entlediget fra at være Medlem af den til Extraſtattens Regulering for Staden Kjøbenhavn anordnede Commiſſion, og er i hans Sted Directeuren ved det kongelige Bogtrykkerie, J. F. Schultz, beſalet at indtræde ſom Medlem af bemældte Commiſſion.

Under General-Toldkammeret: Den 23de September er Commandeur-Capitain T. Munthe af Morgenſtjerne, efter Anſøgning, i Naade entlediget fra Overlots-Tjeneften i Chriſtianſtad paa St. Croix, hvortil Capitain F. E. H. Høhlenberg igjen er udnævnt.